

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

judecătorul:

Judecătorii:

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas, Mariana Pitic

Ion Druță și Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile declarate de Diacov Ivan și procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Diacov Ivan împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea ordinelor, hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de Diacov Ivan, Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă:

La 29 decembrie 2015 Diacov Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea ordinelor, hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Diacov Ivan a indicat că la 27 noiembrie 2015 activând în funcția de procuror al mun. Chișinău a adresat Procurorului General și Consiliului Superior al Procurorilor cerere de demisie.

Prin ordinul Procurorului General nr. 1415-p din 01 decembrie 2015 a fost eliberat din funcția de procuror al mun. Chișinău începând cu 02 decembrie 2015 și numit în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău începând cu 03 decembrie 2015.

A fost sancționat disciplinar prin retrogradare și numit în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău.

Ordinul nr. 1415-p din 01 decembrie 2015 în partea în care a fost numit în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău este ilegal, deoarece nu a dat acordul pentru a fi transferat la o altă muncă permanent.

La 11 decembrie 2015 a adresat Procurorului General și Consiliului Superior al Procurorilor cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea ordinului în partea numirii în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău și examinarea cererii de demisie din 27 noiembrie 2015 din funcția de procuror al mun. Chișinău.

Consiliul Superior al Procurorilor prin hotărârea nr. 12-277/15 din 17 decembrie 2015 a respins cererea de demisie din funcția de procuror al mun. Chișinău și a propus Procurorului General eliberarea lui din funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău începând cu 11 decembrie 2015.

Procurorul General prin ordinul nr. 1494-p din 23 decembrie 2015 l-a eliberat din funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău de la 11 decembrie 2015.

Cere Diacov Ivan anularea punctelor 2 și 3 din ordinul Procurorului General nr. 1415-p din 01 decembrie 2015, hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-277/15 din 17 decembrie 2015 și ordinului Procurorului General nr. 1494-p din 23 decembrie 2015 (f.d. 2-5).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Diacov Ivan.

S-au anulat punctele 2 și 3 din ordinul nr. 1415-p din 01 decembrie 2015 și ordinul nr. 1494-p din 23 decembrie 2015.

S-a respins în rest acțiunea (f.d. 78, 85-88).

La 21 iunie 2016 Diacov Ivan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016, iar la 05 septembrie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 82-83, 92-101).

Prin procura din 21 iunie 2016 Gavriliță Oleg a fost împuternicit de Procuratura Generală să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 106).

Prin procura din 12 august 2016 Gavriliță Oleg a fost împuternicit de Consiliul Superior al Procurorilor să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 107).

La 11 iulie 2016 procurorul Gavriliță Oleg a declarat în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016, iar la 13 septembrie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 102-105).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 20 decembrie 2016 a respins apelurile declarate de Diacov Ivan, Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor și a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016 (f.d. 128-136).

La 09 februarie 2017 procurorul Gavriliță Oleg a declarat în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs procurorul Gavriliță Oleg a indicat că la 26 noiembrie 2015 Consiliul Superior al Procurorilor a luat act de încetarea de drept la 02 decembrie 2015 a mandatului constituțional a lui Diacov Ivan în funcția de procuror al mun. Chișinău și a propus Procurorului General să dispună asupra exercitării interimatului funcției până la suplinirea ei în condițiile legii.

Chestiunile cu privire la demisia procurorilor țin de competența exclusivă a Consiliului Superior al Procurorilor care propune soluții Procurorului General.

În cererea de demisie din 27 noiembrie 2015 Diacov Ivan nu a indicat funcția din care să fie demisionat, data de la care solicită încetarea raporturilor de muncă și nu a solicitat examinarea chestiunii în lipsa sa.

Diacov Ivan în cerere a specificat că demisia este condiționată de anumite circumstanțe și în vederea elucidării omisiunilor nereflectate în cerere, inclusiv a faptului că demisia este una benevolă sau forțată, acesta a fost citat telefonic pentru a se prezenta la ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 02 decembrie 2015, însă nu s-a prezentat.

Procurorul General prin ordinul nr. 1417-p din 02 decembrie 2015 a dispus exercitarea interimatului funcției unui alt procuror prin prisma principiului oportunității.

În lipsa unei cereri exprese a lui Diacov Ivan de a fi eliberat din funcția de procuror al mun. Chișinău de la data împlinirii mandatului constituțional, numirea acestuia în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău în cadrul aceleiași unități a fost unica decizie posibil de luat.

Curtea Supremă de Justiție pe un litigiu similar a constatat că conform art. 66 alin. (1) lit. d) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, abrogat la 01 august 2016, procurorul este eliberat din funcția de procuror conducător în cazul expirării termenului de numire în funcție (f.d. 138-141).

La 24 martie 2017 Diacov Ivan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs Diacov Ivan a indicat că Consiliul Superior al Procurorilor urma să prezinte probe care ar confirma că a fost sancționat disciplinar, iar instanța de apel eronat a ținut cont de aceste argumente, deoarece la materialele pricinii astfel de probe lipsesc.

Instanțele de judecată au anulat punctele 2 și 3 din ordinul nr. 1415-p din 01 decembrie 2015, prin care a fost numit ilegal în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău și ordinul nr. 1494-p din 23 decembrie 2015, prin care a fost eliberat din funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău, însă neîntemeiat au respins pretenția cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-277/15 din 17 decembrie 2015, prin care s-a propus Procurorului General eliberarea sa din funcție în procuratura mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 24 martie 2017 Diacov Ivan în privința cererii de recurs declarată de procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor a indicat că în cererea de demisie a solicitat demisia din organele procuraturii, fapt ce presupune și demisia din funcția de procuror-șef al mun. Chișinău.

Prin referința depusă la 14 aprilie 2017 procurorul Gavriliță Oleg în privința cererii de recurs declarată de Diacov Ivan a indicat că nu era necesară prezentarea probelor care ar confirma sancționarea disciplinară, în condițiile în care acesta nu a negat în ședința de judecată că a fost tras la răspundere disciplinară.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 03 mai 2017 a considerat recursurile admisibile fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestora de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursurile declarate de Diacov Ivan și procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referințelor depuse de Diacov Ivan și procurorul Gavriliță Oleg, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea sunt depuse în termen, recursul declarat de procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, iar recursul declarat de Diacov Ivan neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La 27 ianuarie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 20 decembrie 2016 (f.d. 137).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea de către părți a copiei deciziei instanței de apel.

Prin urmare, recursurile declarate de procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor și Diacov Ivan la 09 februarie 2017 și 24 martie 2017 sunt depuse în termen.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) și b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs, să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele pricinii rezultă că prin ordinul Procurorului General nr. 1187 din 03 decembrie 2010 Diacov Ivan a fost numit în funcția de procuror al mun. Chișinău pentru un mandat de 5 ani.

La ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 26 noiembrie 2015 s-a luat act de încetarea de drept la 02 decembrie 2015 a mandatului constituțional al procurorului mun. Chișinău Diacov Ivan, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței (f.d. 29-31).

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 2-269/15 din 26 noiembrie 2015 s-a luat act de încetarea de drept la 02 decembrie 2015 a mandatului constituțional al procurorului municipiului Chișinău Diacov Ivan (f.d. 32).

La 27 noiembrie 2015 Diacov Ivan a depus cerere de demisie din organele Procuraturii (f.d. 6).

Conform art. 40 alin. (6) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, în vigoare la expirarea mandatului, mandatul de procuror teritorial și cel de procuror specializat sânt de 5 ani. Aflarea în funcțiile menționate în aceeași procuratură nu poate depăși 2 mandate consecutive.

Conform art. 125 alin. (3) Constituția Republicii Moldova, numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

Conform art. 82 alin. (1) lit. c) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, în vigoare la expirarea mandatului, referitor la cariera procurorilor,

Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe: face propuneri Procurorului General de numire, promovare, încurajare, suspendare sau eliberare din funcție a procurorilor.

Conform art. 66 alin (1) lit. d) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, procurorul este eliberat din funcție în cazul expirării termenului de numire în funcție.

Prin ordinul Procuraturii Generale nr. 1415-p din 01 decembrie 2015 Diacov Ivan s-a eliberat din funcția de procuror a mun. Chișinău de la 02 decembrie 2015, s-a numit în funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău de la 03 decembrie 2015 și i s-a stabilit salariul lunar conform Legii nr. 335-XVI din 23 decembrie 2015 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și art. II Legea nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 335 –XVI din 23 decembrie 2015 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar în mărime de 5 130 lei (f.d. 7).

Având în vedere că mandatul lui Diacov Ivan de procuror a mun. Chișinău a expirat la 02 decembrie 2015, Procuratura Generală întemeiat l-a eliberat din această funcție.

Nu poate fi reținut argumentul lui Diacov Ivan și instanțelor de judecată că a fost retrogradat din funcție și era necesar acordul acestuia la numirea în funcția de procuror în procuratura mun. Chișinău.

Or, Diacov Ivan a fost numit în funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău în legătură cu expirarea mandatului de 5 ani de procuror a mun. Chișinău, iar art. 40 alin. (6) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, în vigoare la expirarea mandatului, nu prevedea că la expirarea acestui termen procurorului i se acordă o funcție similară sau funcția deținută anterior.

Conform art. 85 alin. (1), (3) și (3¹) Codul muncii, salariatul are dreptul la demisie – desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin.(4¹), din proprie inițiativă, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea termenului menționat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea.

După expirarea termenelor indicate la alin.(1), (2) și (4¹), salariatul are dreptul să înceteze lucrul, iar angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor salariale ce i se cuvin salariatului și să-i elibereze carnetul de muncă și alte documente legate de activitatea acestuia în unitate.

Contractul individual de muncă poate fi desfăcut, prin acordul scris al părților, înainte de expirarea termenelor indicate la alin.(1), (2) și (4¹).

Din sensul acestei norme de drept rezultă că la examinarea cererii de demisie, angajatorul urmează să verifice dacă voința exprimată în cererea de demisie coincide cu voința reală a salariatului.

Diacov Ivan în cererea de demisie nu a indicat de la ce dată intenționează să înceteze lucrul.

În afară de această, în cererea din 27 noiembrie 2015 Diacov Ivan a indicat că solicită demisia din organele Procuraturii în semn de protest față de acțiunile Procurorului General, deoarece acesta în scopul de a-l intimida și persecuta a inițiat în privința sa o serie de anchete de serviciu.

Așadar, cererea de demisie este condiționată și Consiliul Superior al Procurorilor a considerat necesar audierea lui Diacov Ivan.

La ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 02 decembrie 2015 s-a amânat examinarea cererii lui Diacov Ivan cu privire la demisia onorată din organele procuraturii pentru a fi invitat repetat și a oferi explicații (f.d. 37-38).

Conform art. 67 alin. (1), (2), (9) și (10) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, procurorul are dreptul la demisie în cazul depunerii cererii de demisie.

Se consideră demisie a procurorului plecarea lui onorată din funcție dacă, în exercițiul funcției și în afara relațiilor de serviciu, nu a comis fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau care ar compromite titlul de procuror, precum și nu a încălcat obligația stabilită la art.54 lit.d¹).

În cazul în care procurorul cere eliberarea din funcție prin demisie, Consiliul Superior al Procurorilor poate stabili un termen de cel mult 30 de zile de la care demisia devine efectivă dacă aflarea procurorului în funcție este necesară lichidării restanțelor.

Problemele privind demisia procurorilor sunt examinate de Consiliul Superior al Procurorilor, care propune soluții Procurorului General spre a decide.

Așadar, examinarea chestiunilor cu privire la demisia procurorilor este competența exclusivă a Consiliului Superior al Procurorilor, care poate stabili un termen de până 30 zile de când demisia devine efectivă.

Conform art. 66 alin (1) lit. b) și alin. (2) Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, procurorul este eliberat din funcție în cazul depunerii cererii de eliberare din proprie inițiativă.

În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c), g), h) și j), hotărârea privind eliberarea procurorului din funcție se emite de către Procurorul General. În celelalte cazuri prevăzute de lege, procurorul va fi eliberat din funcție de către Procurorul General în baza hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor. Hotărârile de eliberare din funcție pot fi contestate în instanța de judecată în modul stabilit de lege.

La 11 decembrie 2015 Diacov Ivan a adresat Procurorului General și Consiliului Superior al Procurorilor cerere cu privire la anularea ordinului nr. 1415-p din 01 decembrie 2015 (f.d. 8-9).

Consiliul Superior al Procurorilor prin hotărârea nr. 12-277/15 din 17 decembrie 2015 a respins cererea lui Diacov Ivan cu privire la demisia onorată în temeiul art. 66 alin. (1) lit. a) raportat la art. 67 alin. (2) Legea cu privire la Procuratură; a considerat încetate raporturile de muncă cu Diacov Ivan de la 11 decembrie 2015; a propus Procurorului General eliberarea lui Diacov Ivan din funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău în temeiul art. 66 alin. (1) lit. b) Legea cu privire la Procuratură de la 11 decembrie 2015; a remis Procurorului General adresarea lui Diacov Ivan pentru soluționarea cerinței privind anularea ordinului nr. 1415-p din 1 decembrie 2015 (f.d. 11-13).

Prin ordinul Procuraturii Generale nr. 1494-p din 23 decembrie 2015 s-a eliberat Diacov Ivan, consilier juridic de stat de rangul III-lea din funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău și l-a demisionat din organele Procuraturii de la 11 decembrie 2015 (f.d. 14).

Având în vedere că Consiliul Superior al Procurorilor este competent să decidă asupra demisiei procurorilor și a respins cererea lui Diacov de demisie, Procurorul General întemeiat a dispus eliberarea acestuia din funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău în temeiul art. 66 alin. (1) lit. b) Legea cu privire la Procuratură.

Instanțele de judecată nu au ținut cont de aceste circumstanțe și neîntemeiat au admis parțial cererea de chemare în judecată.

Anulând ordinele Procuraturii Generale nr. 1415-p din 01 decembrie 2015, nr. 1494-p din 23 decembrie 2015 și respingând acțiunea lui Diacov Ivan cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-277/15 din 17 decembrie 2015, prima instanță și instanța de apel au emis hotărâri contradictorii.

Or, în preambulul ordinului Procuraturii Generale 1494-p din 23 decembrie 2015 este menționat că se emite în temeiul hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-277/15 din 17 decembrie 2015

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au aplicat eronat normele de drept material, procedural și au apreciat arbitrar probele administrate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016 și de a emite o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată cu respingerea recursului declarat de Diacov Ivan.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de procurorul Gavriliță Oleg în interesele Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Diacov Ivan împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea ordinelor, hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de Diacov Ivan împotriva Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea ordinelor, hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

Se respinge recursul declarat de Diacov Ivan.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Ion Druță

Sveatoslav Moldovan